

Teologien oma uskonelämä

Kautta vuosikymmenten vanhemmat ja ystävät ovat saaneet kokea, että se uskoa, luottamusta ja intoa täynnä oleva seurakuntanuori, joka lähti lukemaan teologiaa, palaa kotikonnuilleen epäilevänä, kyseenalaistavana ja hiukan ylimielisellä asenteella yksinkertaisia uskovaisia kohtaan. Näistä kokemuksista ovat syntyneet sellaiset sanonnat kuin ”aloitti hengessä ja lopetti Helsingissä”.

Tämä on tietenkin asioita yksinkertais-tava, mustavalkoinen kuvaus. Kaikki eivät luovu uskostaan, eikä kaikki kyseenalais-taminen ole luopumusta.

Miksi Lasse luopuu?

Mutta, miksi useat teologianopiskelijat todella luopuvat klassisesta kristillisestä uskosta opiskelujensa aikana? Syitä on varmasti monenlaisia.

Jotkut eivät muista olla tarpeeksi kriit-tisiä kuulemaansa ja lukemaansa kohtaan. He omaksuvat liian kevyesti ja kyseenalais-tamatta muodissa olevia teologisia virtauk-sia, jotka johtavat heidät pois Raamatun opetuksista. On helpompi niellä valmiiksi pureskeltuja näkemyksiä, kuin ottaa itse selvää erilaisista vaihtoehdoista – myös sellaisista, joita ei virallisessa opetukses-sa pidetä esillä – ja verrata niitä toisiinsa, jotta näkisi, mikä on todella uskottavaa ja kestävä. Sellainen vie aikaa ja on joskus vaivalloistakin. Tietysti voi olla kysymys siitäkin, ettei edes tiedä, mistä vaihtoehtoisia näkemyksiä voisi alkaa etsiä.

Toiset teologian opiskelijat eivät osaa olla tarpeeksi itsenäisiä. He haluavat olla suosittuja ja pidettyjä. Voi tulla kiusaus uhrata uskollisuus Raamatulle ja totuuden rakastaminen akateemisen suosion alttarille. Jeesushan varoitti: ”Kuinka te voisitte uskoa, te, jotka otatte vastaan

kunniaa toinen toiseltanne, ettekä etsi sitä kunniaa, mikä tulee häneltä, joka yksin on Jumala?”

Hoitamaton usko kuolee

On olemassa myös opiskelijoita, joiden luopumus ei johdu niinkään opiskeluista vaan pikemminkin hengellisen elämän hoitamisen laiminlyömisestä. Muut-to uuteen ympäristöön, uudet ystävät ja kokonaan uusi elämäntilanne yhdistet-tyinä kaikkeen siihen uuteen teologiseen pohdiskeluun, jonka keskelle noin kak-sikymppinen opiskelija joutuu, asettaa tietenkin hänen vielä juurtumattomalle uskolleen kovia haasteita. Olisi löydettävä jokin toimiva hengellinen yhteys, jossa voisi itse käydä rakentumassa yhteisestä uskosta. Olisi myös hyvä löytää joku van-hempi, luotettava teologi, jonka kanssa keskustella ja arvioida sitä, mitä itse opiskelee. Jos näitä ei löydy ja jää yksin omien kysymystensä kanssa, on mahdollista, että harhautuu omiin ajatusrakennelmiinsa eikä juurrukaan Jumalan sanaan, niin kuin oli tarkoitus.

Jokaista kristittyä ihmistä kiusataan luopumaan uskosta. Kiusausten tunnus-taminen on oman inhimillisyytensä ja syntisyytensä myöntämistä. Mietitäänpä vaikka kiusausta kaivata enemmän ih-misten tunnustusta ja hyväksyntää kuin uskollisuutta Jumalan sanalle. Kukaan ei varmastikaan iloitse siitä, että kokee jäävänsä vähemmistöön tai jopa yksin. Kuitenkin jokainen Raamattuun uskova on maistanut myös jotakin siitä, mitä mer-kitsee jäädä vähemmistöön puolustamaan Raamatun näkemystä jostakin asiasta. Mutta onko tässä mitään poikkeuksel-lista? Tällaiseen tilanteeseenhan kaikki uskovat maailmassa joutuvat.

Teologeilla omat erityiskiusaukset

Osittain teologian opiskelijoiden kiusaukset ovat täysin samanlaisia kuin mitä muutkin uskovaiset kohtaavat. Osittain akateemisessa teologian opiskelussa on kuitenkin aivan omat ominaiskiousauksensa, joiden kanssa jokainen, joka haluaa pysyä uskollisena Raamatun sanalle ja ristin evankeliumille, joutuu kamppailemaan, iästä ja älykkyysosamäärästä riippumatta.

Yksi tällainen kiusaus on ylimieliseen tai paatuneeseen asenteeseen lankeaminen suhteessa Jumalan sanaan. Monet teologit ovat jatkuvasti tekemisissä Raamatun tekstien tai kristillisten oppien tai ns. perimmäisten kysymysten kanssa. He pyörittelevät näitä asioita ”ammattikseen”. Tarkastelevat niitä erilaisista näkökulmista ja arvioivat erilaisia tulkintoja. Lopputuloksena voi olla, että häviää taju siitä, että Raamatun tekstit ovat Jumalan puhetta meille. Tekstit peittyvät teorioiden, tulkintojen ja kriittisten arvioiden alle. Näin katoaa helposti kyky kuulla Raamatussa Jumalan puhuttelu.

Hyviä teologeja tarvitaan

Vaikka nämä kiusaukset ovat todellisia ja moni lankeaakin niihin, on kuitenkin myös monia, jotka opiskelevat teologiaa pitkälle, ehkä läpi elämänsä ajan, ja säilyttävät uskonsa ja herkän, avoimen tunnon Jumalan sanan edessä. Eräille heistä – kuten Danielille ja hänen kolmelle ystävälleen aikoinaan (ks. Danielin kirja 1:17–) – Jumala antaa taidon ja kykyä ymmärtää kaikenlaisia oppeja ja kirjoituksia. Seurakunta tarvitsee tällaisia

oppineita teologeja. Joku on osuvasti sanonut, että teologin tulisi opiskella harhoja samalla asenteella kuin lääkäri opiskelee sairauksia: voidakseen varoittaa ihmisiä niistä ja hoitaa ihmisiä, jotka ovat sairastuneet niihin. Seurakunta tarvitsee tällaisia ”lääkäreitä”, ja sen tulisi kuunnella heitä, mutta vain siinä määrin ja siksi, että he ovat juurtuneet Raamatun opetuksiin ja itsekin elävät niiden mukaan.

Teologit tarvitsevat seurakunnan tukea

Teologia tarkoittaa oppia Jumalasta. Seurakunnassa on aina jonkinlaisia teologeja, ja se uskoo aina jonkinlaisen teologian mukaisesti. Kysymys on vain siitä, onko seurakunnassa vallalla oleva teologia hyvää vai huonoa. Se taas riippuu siitä, mistä se on teologiansa saanut ja mistä sen teologit ovat teologiansa ammentaneet. Seurakunnat tarvitsevat Raamatun mukaista

teologiaa, Kristus-keskeistä, uskoon, evankelioimiseen ja lähetystyöhön innostavaa opetusta, ristin teologiaa, jonka varassa voi elää ja kuolla. Siksi on tärkeä rukoilla kaikkien teologian opettajien ja opiskelijoiden puolesta, että he pysyisivät Jumalan sanassa ja opettaisivat sanan mukaisesti. Sanasta luopuneet teologit tekevät sanasta luopunutta teologiaa ja synnyttävät sanasta luopuneita seurakuntia. Mutta sanassa pysyvät teologit puolestaan tekevät sanan mukaista teologiaa, ja heidän julistuksensa ja opetuksensa seurauksena syntyy sanaan pitäytyviä seurakuntia – niin Suomessa kuin lähetyskentilläkin.

Leif Nummela